

30 420 **Emancipatiebeleid**

Nr. Verslag van een schriftelijk overleg
Vastgesteld d.d. ...

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte over de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 26 januari 2009 inzake de uitvoering moties en toezeggingen notaoverleg van 7 en 12 november 2007 enkele vragen en opmerkingen voor te leggen. Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie
Boeve

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Moties
3. Toezeggingen

1. Inleiding

De leden van de CDA-fractie hebben met teleurstelling kennisgenomen van de brief met betrekking tot de uitvoering van de moties die aangenomen werden naar aanleiding van het notaoverleg Emancipatie eind 2007. Teleurstelling, omdat deze leden van mening zijn dat aangenomen moties met onvoldoende verve door het kabinet ter hand genomen worden. Dit blijkt voor hen uit het feit dat, ook nadat de uitvoering van de moties opnieuw besproken zijn in het debat najaar 2008 én nadat de minister hierop gereageerd heeft via een brief, er nog onvoldoende helderheid over de uitvoering bestaat. Dit betreft tenminste, zo stellen de leden, de uitvoering van een deel van de moties. De aanleiding hiertoe kan in de ogen van deze leden niet gevonden worden in het feit dat de minister 'slechts' coördinerend minister is waar het emancipatie betreft. Met het aanreiken van de moties aan een ander departement of het schrijven van een brief aan het desbetreffende departement is de rol van een de minister als coördinerend bewindspersoon niet afgerond. Daar hoort tevens bij dat als blijkt dat er zoals nu, anderhalf jaar na dato, nog niets door het andere departement gedaan is met een motie, het de verantwoordelijkheid van de minister van OCW is zich opnieuw te verstaan met zijn collega welke verantwoordelijk is voor de uitvoering. De leden verwachten daarin van de minister van OCW slagkracht naar zijn collega en een actieve rol en terugkoppeling naar de Kamer. Om de woorden van de minister te gebruiken: "ik ben mede aanspreekbaar op de onderdelen waarop wordt samengewerkt. Bij dergelijke samenwerkingsprojecten kan ik dus, samen met de beleidsverantwoordelijke bewindspersoon, worden aangesproken op de voortgang en de resultaten van deze projecten".¹ Dit is dan ook wat de leden van deze fractie van de minister vragen. De leden van deze fractie brengen graag opnieuw drie moties onder de aandacht van de minister.

¹ Kamerstuk 30 420 nr 61

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van inzake de uitvoering van moties en toezeggingen notaoverleg 7 en 12 november 2007, inzake emancipatie. Naar aanleiding van de brief hebben de leden een aantal vragen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de minister en hebben een aantal vragen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met teleurstelling kennisgenomen van de brief over de uitvoering van de moties en toezeggingen inzake emancipatie.

2. Moties

Motie over flexibilisering van de arbeidsmarkt (Kamerstuk 30 420, nr. 69)

De leden van de PvdA-fractie wijzen op de motie-Koser Kaya waarin het kabinet verzocht wordt om in gesprek te gaan met MKB-Nederland en VNO-NCW, met als doel te komen tot gezamenlijke initiatieven om de 'arbeidsdag' te flexibiliseren. De minister verwijst in de brief naar de Taskforce Deeltijd Plus die zich buigt over het vraagstuk van de combinatie arbeid en zorg. Inmiddels heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de voorzitter van de Taskforce Deeltijd Plus en de bonden. De minister gaat in de brief echter niet in op de uitkomsten van het gesprek. Deze leden willen graag weten wat de concrete uitkomsten zijn van het gesprek en wat het kabinet met de uitkomsten van plan is te doen.

Motie om doelstelling te handhaven dat 60% vrouwen in 2010 economisch zelfstandig is (Kamerstuk 30420, nr. 91)

De leden van de GroenLinks-fractie merken op dat met alleen het opschrijven dat in 2011 60% van de vrouwen economisch zelfstandig moet zijn, de doelstelling natuurlijk nog niet gehaald is. Uit de onlangs verschenen Emancipatiemonitor blijkt dat de groei van het aantal economisch zelfstandige vrouwen stagneert. Dat baart de leden grote zorgen. Immers economische zelfstandigheid beschermt vrouwen en hun kinderen tegen armoede. Dat is juist in deze tijden van groot belang, vinden deze leden. Dat gevoel van urgentie ontbreekt bij het kabinet is de stellige indruk van deze leden. Welke nieuwe acties heeft de minister in gang gezet sinds het aannemen van de motie? Heeft de minister van Emancipatie over de aangenomen motie gesproken met de minister van SZW en zo ja, wat is daar uitgekomen, zo vragen de leden van deze fractie.

Motie voor opname van seksediverse samenstelling van de selectie- en benoemingsadviescommissies in reglementen of procedures van ministeries (Kamerstuk 30 420, nr. 100)

De leden van de CDA-fractie merken met betrekking tot deze motie op dat er tot op heden niets ondernomen is. De leden zijn gesterkt in hun overtuiging van de noodzaak hiertoe door een recentelijk onderzoek aan de Radboud Universiteit Nijmegen waaruit blijkt dat mannen bij het scouten en werven op elkaar zijn gericht. Deze conclusie werd getrokken op basis van 3.322 benoemingen aan dertien universiteiten tussen 1999 en 2005 en 64 interviews met 64 leden van benoemingsadviescommissies². Deze leden hebben niet de illusie te veronderstellen dat dit binnen de overheid anders is en willen daarom binnen vier weken van de verantwoordelijk en coördinerend minister weten hoe de motie uitgevoerd zal worden.

Motie die ertoe strekt dat de Algemene Bestuursdienst en de afdelingen P&O van ministeries zich bekwamen in genderdiversiteit (Kamerstuk 30 420, nr. 101)

² Bron: 'Vrouwelijk talent komt nog steeds niet aan bod', Volkskrant 4 maart j.l.

De leden van de CDA-fractie lezen in de onderhavige brief dat de minister van BZK voor de uitvoering van deze motie verantwoordelijk is. Dit is de leden bekend. De leden merken tevens op dat de minister van BZK de Kamer heeft geïnformeerd over haar voornemens op dit onderwerp. Wat de leden van deze fractie betreft bieden deze voornemens ook goede mogelijkheden. Nadien echter heeft hierover voor zover zij kunnen overzien nooit terugkoppeling plaatsgevonden richting de Kamer ook niet in het Sociaal Jaarverslag 2008. Zij wensen dat de minister van BZK en de coördinerend minister hen alsnog over de resultaten rapporteert. Dit brengt de leden tot een andere constatering. Deze is dat als de verantwoordelijk minister tot uitwerking komt van emancipatiebeleid of hetgeen aan de orde is gesteld tijdens de emancipatiedebatten in de Kamer er geen vanzelfsprekendheid bestaat dat ook de coördinerend minister daarover de Kamer informeert. Deze leden willen de minister verzoeken dit in de toekomst wel te verzorgen. Zij menen dat het achterhalen van informatie nu 'spoorzoeken' is.

Motie over overdracht expertise Fiom t.a.v. hulpverlening aan slachtoffers seksueel geweld aan o.a. maatschappelijk werk en GGZ (Kamerstuk 30 420, nr. 102)

De leden van de CDA-fractie wijzen in hun reactie op de motie welke de alsmaar niet tot stand komende overdracht van hulpverlening aan slachtoffers en betrokkenen van seksueel geweld door de Federatie van Instellingen voor Ongehuwde Moeders (FIOM) aan reguliere instellingen als het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) of de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) betreft. Al tijdens het debat najaar 2008 bedankten deze leden het kabinet dat zij het onderwerp hebben ingebracht in een overleg dat zij heeft gehad met de GGZ en dat zij de GGZ gevraagd heeft contact op te nemen met het FIOM. Hoewel dit heeft plaatsgevonden is de overdracht van de expertise nog niet tot stand gekomen. Nadrukkelijk maakte ook dit verzoek deel uit van het dictum van de motie. Naar de mening van deze leden is deze motie dus slechts ten dele uitgevoerd. Zij verzoeken de coördinerend bewindspersoon in het werk te stellen samen met zijn collega van VWS om alsnog de gehele motie uit te voeren en ervoor te zorgen dat op korte termijn het beoogde hulpverleningsaanbod voor slachtoffers van seksueel geweld daadwerkelijk en laagdrempelig wordt aangeboden.

Beloningsverschillen

De leden van de PvdA-fractie wijzen op de maatregelen die het kabinet neemt om de beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen tegen te gaan. Het ministerie van BZK heeft in 2007 onderzoek heeft gedaan naar de precieze aard en omvang van de beloningsverschillen binnen de overheid. Deze leden willen weten wat er tot op heden met de uitkomsten van het onderzoek is gedaan en wat het resultaat is van de genomen maatregelen. Dit mede in relatie tot het verontrustende bericht dat in de Telegraaf stond: de beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen zouden alleen maar zijn toegenomen en Nederland staat in het rijtje slecht presenterende landen voor wat betreft de beloningsverschillen.³

De leden van de SP-fractie vernemen graag welke acties de minister tot op heden heeft ondernomen om de bestaande beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen in de publieke en private sector te doen laten afnemen.

Uitval jongens op pabo

De leden van de PvdA-fractie wijzen op de maatregelen inzake de hoge uitval van jongens/mannen op de pabo. De leden willen ten aanzien van deze situatie graag weten of de maatregelen om mannen/jongens op de pabo te laten studeren effectief zijn gebleken. Tonen

³ Bron Telegraaf d.d. 4 maart 2009

de cijfers in die zin een stijging aan van de instroom en gediplomeerde uitstroom, zoals bij het platform bèta-techniek? Zo ja hoeveel? Zo neen, zijn de huidige maatregelen dan voldoende effectief of moeten er nieuwe maatregelen komen, zo vragen de leden.

Doelstellingen participatie

De leden van de PvdA-fractie merken op dat het ministerie van BZK zichzelf – ten aanzien van de participatie van vrouwen binnen de overheid in het algemeen en de top in het bijzonder - enkele doelstellingen heeft gesteld. Hoewel de termijn waarbinnen de doelstellingen gerealiseerd moeten worden loopt tot 2011, zijn deze leden erg benieuwd hoe het op dit moment met de realisatie ervan staat. Zij vernemen graag een reactie op dit punt.

3. Toezeggingen

Studerende moeders

De leden van de SP-fractie wijzen op de toezegging van de minister om in gesprek te gaan met het steunpunt studerende moeders om te bekijken op welke wijze hij de werkzaamheden kan ondersteunen. Tot op heden zijn daar geen concrete maatregelen en resultaten uit voort gekomen. De leden vragen of dat inmiddels wel het geval is. Is de minister bereid om speciaal beleid voor studenten te ontwikkelen die een zorgverplichting hebben (of zwanger) zijn. Voor mensen met een beperking of topsporters bestaat dergelijk beleid wel. Ook studerende moeders zijn gebaat bij een aangepast studieprogramma en eventueel uitstel van studiefinanciering zodat de combinatie van scholing en zorg meer in balans komt. Waarom kunnen zwangere studenten en studenten met een zorgplicht geen beroep doen op contractonderwijs, willen de leden weten. Ziet de minister mogelijkheden om dit wettelijk, bijvoorbeeld in de wet studiefinanciering, te regelen? De leden vragen hoe de besparing op de kinderopvang zich verhoudt tot de koopkracht voor studerende moeders. Er zijn studerende moeders die van hun studiebeurs 200 euro per maand moeten betalen voor kinderopvang. Wat is het oordeel van de minister over deze ontwikkeling? Ziet de minister mogelijkheden om een soortgelijke voorziening te treffen voor studerende moeders zoals deze geldt voor moeders met een bijstandsuitkering in een re-integratietraject? Bent u bereid om de mogelijkheden te onderzoeken voor een studiebeurs gelijk aan bijstandsniveau voor alleenstaande studerende ouders? Zwangerschaps-, en ouderschapverlof regelingen en rechten op afkolfruite zijn zaken die vast gelegd zijn in de cao's. Medewerkers van onderwijsinstellingen kunnen daar aanspraak op maken. Maar zwangere studenten en studenten met een zorgplicht aan diezelfde instelling hebben deze rechten niet. Studerende moeders mogen op de wc afkolven omdat het onderwijssysteem hier niet op is ingericht. Bent u bereid om zwangere studenten en student-ouders in het middelbaar en hoger onderwijs recht te geven op zwangerschaps- en ouderschapsverlof en een afkolfruite, zo vragen de leden van deze fractie.

Ouderschapsverlof

De leden van de GroenLinksfractie komen graag terug op de betaling van het ouderschapsverlof. Zij wijzen er op dat het minister Rouvoet was die in een interview met NRC Handelsblad⁴ stelde dat de bestaande ouderschapsverlofregeling niet goed werkt. Hij stelde dat er door mannen nauwelijks gebruik van gemaakt wordt, omdat het onvoldoende betaalt en dat de betaling van vijftig procent van het wettelijk minimumloon niet interessant is. Juist daarom, aldus deze leden, is het voorstel van de FNV dat wel. Het is de leden nog niet duidelijk waarom dat te kostbaar zou zijn, tenzij de redenering van dit kabinet zou zijn dat zij niet wil dat er meer mensen met een laag inkomen gebruik gaan maken van de

⁴ Bron: NRC Handelsblad, d.d. 26 juli 2008

ouderschapsverlofregeling. Zij vragen de minister van Emancipatie op deze stelling te reageren.